

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

MONOSZLÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK FELÜLVIZSGÁLATÁHOZ

2019. szeptember

1. BEVEZETÉS

Monoszló község településrendezési tervének környezeti értékelése a 2/2005 (I.11.) Kormányrendelet alapján, 2019. szeptember havában.

Általános tervezési paraméterek

Tervezési feladat megnevezése:

Monoszló község Településrendezési Terve

Típusa

A Településrendezési terv tartalmazza:

- A Településszerkezeti tervet a község teljes közigazgatási területére,
- A Helyi Építési Szabályzatot és mellékletét képező Szabályozási Tervet, belterületre és a külterületre.

Tervezési terület

Monoszló község teljes közigazgatási területe.

1.A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS DOKUMENTÁCIÓ KIDOLGOZÁSI FOLYAMATA

1.1. ELŐZMÉNYEK

Monoszló község Önkormányzata a TÁJTERV MŰHELY Kft részére adott megbízást a település településrendezési tervének teljes körű felülvizsgálatára. A megbízott tervező készítette el a település tájrendezési, környezetvédelmi, külterületszabályozási munkarészeit, így a környezeti értékelés fejezetet is.

Tervezési feladatunk Monoszló község területére 2005-ben készült településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv felülvizsgálata volt. Miután a tervezés a település teljes közigazgatási területét érinti ezért a településrendezési terv részeként, a 2/2005.(I.11.) Kormányrendelet értelmében környezeti vizsgálat készítése kötelező.

A környezeti értékelés az említett rendeletben rögzített tematika tartalmi követelményei szerint került kidolgozásra, a település léptékének, adottságainak és a fejlesztési, változtatási szándékoknak megfelelő részletezettségben.

A településrendezési tervet az OTRT-t, és a Balaton kiemelt üdülőkörzet új területrendezési tervét is tartalmazó 2018. évi CXXXIX tv., valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 7-13. §-ban és a 314/2012.(XI.8) Kormány rendeletben előírt szakmai szempontok és tartalom szerint készítettük el.

1.2. A TERVEZÉSI FOLYAMAT MÁR RÉSZEIHÉZ VALÓ KAPCSOLÓDÁSA

A környezetértékelés szervesen kapcsolódik a tervezési folyamatba. A településrendezési eszközök készítését megelőzte a településfejlesztési koncepció elkészítése, amelyhez el kellett készíteni a Megalapozó Vizsgálatokat.

Így a tervezők már a koncepcióalkotás idején megfelelő ismeretekkel rendelkeztek a környezet értékeiről, állapotáról és ez alapvetően meghatározta a közös munkát.

A településtervezés több szakági tervező közös munkájának eredménye és a terv, a többszöri egyeztetés révén alakult.

Az tényként megállapítható, hogy a tájhasználati, környezet- és természetvédelmi javaslatok kidolgozásánál a környezeti értékelés javaslatai meghatározóak voltak, azaz a tervezés folyamán a környezeti értékelésben kiemelt célok, értékek figyelembe lettek véve és csak jelentéktelen mértékben tértek el a változtatási javaslatok. A terv gyakorlatilag csekély mértékben jelölt ki új beépítésre szánt területet, úgy hogy közben megszüntet a hatályos tervben szereplő, nagyobb kiterjedésű beépítésre szánt területeket, így a belterület növekedés várható környezeti hatásaival nem kell foglalkoznunk.

1.3. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS SORÁN TETT JAVASLATOK HATÁSA A TERV ALAKULÁSÁRA.

A környezeti értékelés eredményeként, figyelembe véve az eljárásban résztvevő államigazgatási szervek előzetes véleményét, a hatályos tervet, azokkal összhangban, az alábbi tervezést befolyásoló javaslatok születtek.

- A település teljes területére tájképvédelmi szempontból kiemelt figyelemmel tekintettünk, azonban a tájképvédelemre vonatkozó javaslatokat nagyobb részt a településképvédelmi rendelet tartalmazza.
- A kiváló termőhelyi adottságú szőlő- és gyümölcs termőhelyeken elsősorban a szőlő- és gyümölcsstermesztést kell támogatni és erre a HÉSZ előírásaival is ösztönöz a terv.
- A meglévő erdőterületeket, illetve beerdősödött területeket erdőként kell szabályozni, bár az erdősödés mértéke – gyepek egykori szőlők beerdősödése – már a kialakult tájjelleg megváltozását eredményezi.
- Monoszló teljes közigazgatási területe a Balaton-felvidéki Nemzeti Park része, ezért a természeti, táji értékek megőrzését, fejlesztését kiemelt szempontként kellett érvényesíteni a tervezés folyamán.
- Monoszló belterülete, hagyományos településszerkezete kiemelkedő történelmi érték, ezért a település szerkezetének védelmét, a 2018. évi CXXXIX. tv.-ben is szereplő, a szomszédos településekkel kapcsolatot jelentő kiépítendő mellékutakat a településközpontot elkerülő nyomvonalak megtervezésével és azok szerkezeti és szabályozási terven való ábrázolásával valósítottuk meg.

1.4. A KÖRNYEZET VÉDELMEÉRT FELELŐS SZERVEK ÉS AZ ÉRINTETT NYILVÁNOSSÁG BEVONÁSA, AZ ÁLTALUK ADOTT VÉLEMÉNYEKNEK, SZEMPONTOKNAK, A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS SORÁN TÖRTÉNŐ FIGYELEMBE VÉTELE, AZ INDOKOK ÖSSZEFOGLALÁSA

A településrendezési eszközök egyeztetése, megvalósítása, érvényesítése következtében, a várható környezeti hatások vizsgálatát és értékelését összegző környezeti értékelés egyeztetési folyamatába a 2/2005.(I.11.) Kormányrendelet mellékletében meghatározott államigazgatási szerveket vontuk be.

A környezeti értékelés tartalma szempontjából fontos véleményt a VEMKH Kormány megbízotti Kabinet Állami Főépítész, a környezetvédelmért felelős VEMKH Veszprémi Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, a VEMKH Földhivatali Osztály, és a VEMKH Veszprém járási Hivatal Erdészeti Osztály adott.

Az Állami Főépítész felhívta a figyelmet a hatályos, figyelembe veendő jogszabályokra, ám ez a vélemény még közvetlenül a tervezés kezdetekor 2018 júliusában fogalmazódott meg, így az azóta hatályos 2018. évi. CXXXIX. törvény még nem került megemlítésre. A vélemény felhívta a figyelmet arra, hogy környezeti vizsgálat lefolytatása kötelező és az épített környezet védelmére kiterjedően az Állami Főépítész ebben érintett.

Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Természetvédelmi Osztálya véleményben már hivatkozik a 2018. évi CXXXIX. Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló törvényre. Kiemeli, hogy Monoszló az ökológiai hálózat övezetei – magterület, ökológiai folyosó, pufferterület – által érintett, világörökségvárományosi terület.

Közli, hogy a település teljes területe a Balaton-felvidéki Nemzeti Parkba tartozik. A NP létesítésnek célja a táj jellegének megőrzése, a természeti értéke, a felszíni és felszín alatti vizek, az erdők és más természeti erőforrások védelme. Felhívja a figyelmet az ex-lege védett forrásokra, valamint az egyedi tájértékekre. Kéri a természetvédelmi törvény előírásait érvényesíteni, a területhasználat módosulását bemutatni, új beépítésre szánt területek esetén a biológiai aktivitás számítását elvégezni.

A környezetvédelmet érintő tájékoztatásban kéri a zajvédelmi követelmények maradéktalan betartását, valamint felhívja a figyelmet, hogy Monoszló a 10. légszennyezettségi zónába tartozik. Kiemeli a levegő védelméről szóló 306/2010.(XII.23.) előírásait.

Megállapítja, hogy a környezeti vizsgálat lefolytatása kötelező, amelyet a vonatkozó kormányrendelet 4. számú mellékletében foglalt általános tematika szerint kell lefolytatni.

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

A szakvélemény tájékoztat, hogy Monoszló a Nemzeti Park része, s ezen kívül a Nemzeti Ökológiai Hálózatba is beletartozik. Felsorolja a figyelembe veendő jogszabályokat, felhívja a figyelmet a növénytelepítésre javasolt fajok listájára és a digitális adatszolgáltatására, amelyben a településre vonatkozó részletes természetvédelmi adatok megtalálhatók. Meg kell jegyeznünk, hogy az adatszolgáltatás az ökológiai hálózatnál hiányos, mert nem tartalmazza a 2018. évi CXXXIX törvényben szereplő, a Zsabai rétet érintő ökológiai folyosó terület övezetét.

Veszprém Megyei Kormányhivatal Élelmiszerbiztonsági és Földhivatali Osztály véleményét a termőföld mennyiségi védelmével kapcsolatosan fogalmazta meg és kéri, hogy a fejlesztések a gyengébb minőségű és a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételével történjenek meg. Megadja a községi aranykorona átlagokat, és nem tartja indokoltnak a beépítettség növelését az átlagot meghaladó aranykorona értékű területeken.

Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály szakvéleményében hivatkozik a jogszabályokra, megadja az Országos Erdő Adattárba tartozó erdők térképi elérhetőségét, illetve mellékelten digitálisan elküldte az erdőkre vonatkozó erdészeti adatokat.

1.5. A KÖRNYEZETI ÉRTÉLEKÉS KÉSZÍTÉSÉHEZ FELHASZNÁLT ADATOK FORRÁSA, AZ ALKALMAZOTT MÓDSZER KORLÁTAI

Monoszló község környezeti állapotának jellemzésekor, a környezeti értékelés készítésekor felhasználtuk az államigazgatási szervek véleményét, adatait, a Megalapozó vizsgálat környezettel, tájjal, természetvédelemmel foglalkozó munkarészeit. Az adottságok értékelése további helyszíneléssel történt és gyűjtöttünk adatokat a településen is, elsősorban az Önkormányzattól.

Konkrét mérési adatok sajnos nem állnak rendelkezésünkre, így a fő gond és az alkalmazott módszer korlátja az, hogy a környezet állapotát egyes időszakokban illetve folyamatában bemutató adatok nem állnak a tervező rendelkezésére és nincs mód a korábbi tervezés idején volt állapotokkal való összehasonlításra.

2. A TERV KIDOLGOZÁSÁKOR VIZSGÁLT VÁLTOZATOK ISMERTETÉSE

A terv kidolgozása során konkrét változatok nem készültek. A tervezés az elkészített és minden érdekelt által megismert, 2018-ban elkészített településfejlesztési koncepció, a hatályos településrendezési terv, a hatósági vélemények és a felmerült igények mérlegelésével folyt. Az egyeztetések alatt csak egy-egy terület esetében merült fel többféle, különböző célú hasznosítás, ez azonban az egyeztetés során letisztult és a terv egyértelmű használatot szabályoz.

2.1. A TERV CÉLJÁNAK, TARTALMÁNAK ÖSSZEFOGLALÓ ISMERTETÉSE, A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KÉSZÍTÉSE SZEMPONTJÁBÓL FONTOS ELEMELK, JELLEMZŐK.

A településrendezési terv célja:

- Monoszló község ésszerű területfelhasználásának és infrastruktúra-hálózatának alakítása illetve továbbfejlesztése, az építés helyi rendjének szabályozása,
- a környezet természeti, táji és épített értékeinek fejlesztése és védelme,
- a köz- és a magánérdekek értékkezőpontú összhangjának megteremtése,
- az erőforrások hosszú távú hasznosításának elősegítése
- A jelenlegi tervezés során a hatályos rendezési tervhez képest több változás történt, ám ezek az elmúlt évek alatt bekövetkezett gazdasági változások következményei.

3. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖRNYEZETI HATÁSAINAK, KÖVETKEZMÉNYEINEK FELTÁRÁSA

A településrendezési eszköz egyrészt olyan célokat irányoz elő, amelynek megvalósításával hozzájárul az országos és regionális szinten prioritásnak tekintett környezeti problémák megoldásához, a természeti értékek megőrzéséhez, mint a

- Balaton-felvidéki Nemzeti Park
- Balaton kiemelt üdülőkörzet környezeti állapot minőségének javítása.

Másrészt hatékony eszköz az adott település által legfontosabbnak tekintett helyi problémák kezelésére, a település környezetének kedvezőbb fenntartására és elsősorban a lakó, termelési, másodsorban az üdülési funkciót erősítő fejlesztések megvalósítására.

A kiemelt országos környezet- és természetvédelmi célok a vonatkozó törvényekben és országos koncepciókban, stratégiákban fogalmazódnak meg.

A tavalyi év decemberében elfogadott 2018. évi. CXXXIX törvény szabályait és övezeteit a településrendezési terv és a környezeti vizsgálat készítésekor figyelembe vettük.

ORSZÁGOS FEJLESZTÉSI és TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ (OFTK)

A Magyar Országgyűlés 2014-ben fogadta el a „Nemzeti Fejlesztés 2030 OFTK” koncepciót, a fenntartható fejlődés, a jövő nemzedékeinek védelme és a nemzeti erőforrásokkal való hosszú távú felelős gazdálkodás érdekében. Ebben az OFTK-ban megfogalmazott Nemzeti Jövőkép alapján Magyarország 2030-ban Közép-Kelet Európa egyik központja lesz, biztonságos megélhetést biztosító versenyképes gazdasággal, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal.

A környezeti értékelés szempontjából különösen a hosszú távú életfeltételeinket és a gazdasági potenciálunkat biztosító természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás megteremtése, az élővilág sokféleségének, értékeinek megőrzése, az egészséges élet környezeti feltételeinek és jobb minőségének biztosítása elsődleges fontosságú.

A vidéki térségek, tájak értékeinek, erőforrásainak megőrzése a sokszínű és életképes agrárgazdaság megteremtése és a Balaton térségének kiemelt kezelése céllal is összhangban van a településfejlesztési koncepció és a településrendezési terv.

3.2. KÖRNYEZETVÉDELMI CÉLOK ÉS SZEMPONTOK MEGJELENÉSE A TERVBEN

Az eddigi fejezetekben számos környezetvédelmi cél fogalmazódott meg, és egyértelmű, hogy környezetvédelmi célként fogalmazható meg a települési élet- és környezetminőség javítása, a környezetbiztonság növelése, a természeti erőforrások és értékek fenntartó, megőrző használata, a fenntarthatóság kiemelt figyelembe vétele.

Monoszlón az emberhez méltó, egészséges élet feltételeinek biztosítását jelenti az erdő területek növekedése, a beépítésre szánt területek szinten tartása, az adottságoknak megfelelő tájhasználatra való ösztönzés.

A településrendezési terv nem tartalmaz olyan változtatásokat, amelyek ellentétesek lennének a takarékos anyag-, víz- és energia használat elveivel. A településrendezési tervben szereplő csekély változtatások is nagy részben a települési környezet minőségének javítását segítik és a településszerkezeti tervben javasolt területfelhasználás, az említett törvényben, illetve a 9/2019.(VI. 14.) MvM rendeletben meghatározott övezeti szabályozás és a környezetvédelmi célok és elvárások figyelembe vételével került meghatározásra.

3.3 A TERV CÉLJAINAK EGYMÁS KÖZTI ILLETVE A REVELÁNS TERVEK, PROGRAMOK CÉLJAIVAL VALÓ KONZISZTENCIÁJA KÖRNYEZETI SZEMPONTBÓL

A településfejlesztési koncepció, a településszerkezeti terv és a szabályozási terv felülvizsgálata során a hatályos tervhez képest az új tervben szereplő változtatások – az erdőterületek növelése, az adottságoknak megfelelő tájhasználat ösztönzése, a kiváló termőhelyi adottságú szőlő és gyümölcs

termőhelyek figyelembe vétele, a külterületi építési lehetőségek újragondolása, a beépítésre szánt területek szinte tartása, a szennyvízcsatorna hálózatra való rákötés kötelezettsége, településrendezési és környezetvédelmi szempontból is összehangolt változtatások együttese, amelyek a területrendezési tervekkel, az ágazati fejlesztési tervekkel és a Veszprém megyei programokkal is összhangban vannak.

3.4. A JELENLEGI HELYZET RELEVÁNS, A TERVVEL ÖSSZEFÜGGÉSBEN LÉVŐ ELEMINEK ISMERTETÉSE

3.4.1. MONOSZLÓ AZON KÖRNYEZETI JELLEMZŐINEK AZONOSÍTÁSA, AMELYEKET A TERV MEGVALÓSÍTÁSA VALÓSZÍNŰLEG JELENTŐSEN BEFOLYÁSOL.

A TERÜLET TÁJI, TERMÉSZETI JELLEMZÉSE

A Balaton-felvidék a Balaton vízszintje felett 110-300 méter magasságban emelkedő, változatos felszínű fennsík, amelynek szerkezeti mélyedéseiben termékeny medencék találhatók. **Monoszló** község a Nivegy medence szomszédságában, a Káli medence keleti szélén helyezkedik el. A dombok, hegyoldalak, a szőlőhegyek (Tói-hegy, Újhegy, Taróra, Kőhegy, Hangyás-erdő, Alsó-erdő, Hegyestű, Horog-hegy) által körbeölelt medence közepén fekszik a Heves-forrás mellé települt falu. Monoszló közigazgatási területe 225 és 360 méter tengerszintfeletti magasságban terül el.

Monoszló sajátossága, hogy a falu a tájban messziről alig látható, mert délről a Hegyestű, Hangyás-tető, Horogi-hegy 300 méter magasságot meghaladó erdős gerincei zárják el a rálátást, kelet felől pedig a Balatoncsicsó és Monoszló között lévő Kapui-dombhát, valamint a Kőhegy erdei takarják a falut. Északról a Tói-hegy, Taróra szintén jóval 300 méter feletti fennsíkja bújtatja el a falut. Nyugat, a Káli medence tágasabb része felől a Pangyér kissé alacsonyabb, ám a beleterületnél magasabb erdős sípkája látszik. Csak az Új-hegy illetve a Csádé-dűlő egyes részeiről tárul fel egészében a falu. Monoszló tökéletesen belesimul a tájba, és ezt a vizuális integrációt a tervezésnél is alapvetően figyelembe vettük.

ÉGHAJLATI ADOTTSÁGOK

Éghajlata szélsőségektől mentes, kontinentális klímájú, de érzékelhető az óceáni hatás is. Monoszló éghajlata mérsékelt melegnek és mérsékelt száraznak nevezhető, kiegyensúlyozott, kellemes. A Monoszlói –medence egy árnyalattal hűvösebb a Káli-medence nyugatabbra fekvő részeinél.

A domborzati adottságoktól függően – kitettség, magasság, meredekség – a településen belül is vannak kisebb különbségek, és az észak felől, a Bakony hegyei által védett délies kitettségű területekre a szubmediterrán klíma jellemző.

Az évi középhőmérséklet az utóbbi évtizedekben 9,9-10,3 °C között változik, az évi napfénytartalom pedig kissé meghaladja a 2000 órát (2000-2030 óra), amely magasabb az országos átlagnál.

A csapadék – hosszú évek átlagában – viszonylag kevés, 600-650 mm között van, amelynek nagyobb része a nyári félévben esik le. A hótakarós napok száma átlagosan 30-32. Az utóbbi évtizedekben a legkevesebb és a legtöbb csapadékot hozó évek között több száz mm különbség is előfordult.

Leggyakoribbak az északi, északnyugati szelek, amelyektől a Bakony, illetve a Veszprémi-plató letörése részben megvédi a települést.

Az éghajlati adottságok, a hőmérséklet, a megfelelő kitettségű lejtők kifejezetten kedvezőek a szőlő-, és gyümölcsstermesztés számára.

GEOLÓGIA, TALAJ

A Balaton-felvidék ókori és középkori kőzetekből, vörös homokkőből, werfeni palából, márgából, dolomitból álló, erősen töredezett felszínű terület. A Káli-medencében az idős képződményeken változó vastagságú mészköves rétegek helyezkednek el.

A Monoszlói medencét északról egy 330-350 méter magas, rögös kiemelkedés a Tói-hegy, Taróra karbonátos kőzetekből álló fennsíkja zárja le. Délről a Hangyás-tető és a Horogi-hegy mészkővonulata emelkedik, középen a mészkőrétegen áttörő csúcsos bazaltvulkánussal, a Hegyestűvel. A hegycsúcson kialakított geológiai bemutatóhelyen látogatók tízezrei ismerik meg a földtörténeti folyamatokat, a Balaton-felvidék, a Káli-medence geológiai jellemzőit.

A változatos kőzettani felépítésből és a sokféle morfológiai adottságokból, a növényzetborítástól, vízjárástól, egyéb tényezőktől függően a talajok számos típusa alakult ki.

Található köves-sziklás váztalaj, földes-kopár, rendzina talaj, és vannak termékeny barna erdőtalajok és réti talajok is. A délies lejtőkön nagy területen fordulnak elő barna erdőtalajok. A jellemzően mészköves területeken az erdőtalajok vékony rétegűek.

FELSZÍNI VIZEK

Monoszló viszonylag gazdag forrásokban, patakokban. Meghatározó vízfolyása a Horogi-séd. A közvetlenül a falu mellett eredő patak a Horogi-völgyön végigfolyva, a Hegyestű alatt keletnek kanyarodva elhagyja a Káli-medencét, és Zánkánál torkollik a Balatonba. Több kisebb ágból formálódik és a felszínre hulló csapadék mellett a Heves-forrás, a Kávás-kút és a Kis-kút forrásai is táplálják. A karsztosodó kőzetben viszonylag gyorsan elszivárog a víz, így csak nagyobb csapadék esetén van számottevő vízmennyiség a pataokban.

Hegyi-tó. A falu felett a Tói-hegy tetején van egy kb. 100m átmérőjű, kissé megnyúlt alakú, lefolyástalan mélyedés. Egykor nyílt víz borította, de ma időszakos jellegű mocsár.

A Nemzeti Park adatszolgáltatása hat forrást említ. A legismertebb a már említett Heves-forrás a belterület nyugati szélén, a Zsabai réten. Egy tíz méter átmérőjű, egy méter mély gödörben néhány dm mély iszapos pangó víz van. Csapadékos időjárásakor a víz átlépi a gödör küszöbét és elfolyik dél felé a Horogi-sédbe. Nevét onnan kapta, hogy a forrás télen sem fagy be.

A Kis-kút, más néven Boncsos-kút, a falutól 150 méterre keletre található. Foglalt, fedett állandó vízhozamú forrás.

A Kávás-kút a Balatoncsicsó felé vezető út közelében a belterülettől kb. 400 méterre található. A növényzet erősen körbenőtte, a vízhozamáról nincsenek adataink.

Névtelen forrás. A falutól délre, a Nagykő mögötti részen, a bekötőúttól mintegy 100 méterre nyárfákkal árnyékolt kis nedves gödör emlékeztet az egykori forrásra.

Összefüggő talajvízszint Monoszló területén csak az alacsonyabb részeken, a faluban és közvetlen környékén fordul elő, 2-4 méter mélységben.

LEVEGŐ

A levegő védelmével kapcsolatos szabályokat a 306/2010. (XII. 23.) kormányrendelet tartalmazza, míg a levegőterheltségi szint határértékeket a 4/2011. (I.14.) VM rendelet mellékletei szabályozzák.

Említettük, hogy Monoszlón ipari üzem nincs, így ipari természetű légszennyező anyagterhelés nem éri a települést. A szomszédos településeken sincs számottevő ipar, így kiemelkedően jó a környezeti levegő minősége, amelyet nyáron a közlekedésből, télen a fűtésből származó szennyezés befolyásolja.

A nyári hónapokban a közlekedésből származó szennyezés kissé nagyobb, mint az év többi időszakában, tekintettel az üdülőkörzet megnövekvő gépjármű forgalmára. Monoszló zsákjellege, - a közelmúltban megépült, átadás előtt álló- Balatoncsicsó- Monoszló közötti mellékút leburkolását követően - megszűnt és ez a Nivegy-völgy és Veszprém, Nagyvázsony felé létrejött rövidebb útkapcsolat kismértékben megnövelte az eddig kifejezetten csak a faluba irányuló forgalmat.

A gépkocsik használata során keletkező kipufogó gázok (nitrogéndioxid, széndioxid, szénmonoxid stb.), valamint a korom és a szálló por terheli az utak menti területeket, de ez a szennyezés Monoszlón még mindig jelentéktelennek mondható.

A téli fűtésből származó légszennyezés a gáz bekötésével csökkent, de a fa és a gázfűtés aránya nagymértékben függ az energiaárak változásától. A mezőgazdaságból származó porterhelés alacsony tekintettel a kevés szántóterületre, a jelentős nagyságú erdőterületre, a szőlő- és gyümölcskultúrára.

Összességében Monoszló levegőminősége – a nagyobb forgalmú nyári üdülőszezonban is – a nagyterjedésű erdőterület és a megfelelő irányú levegőáramlás következtében kedvezőnek minősíthető.

ZAJ- ÉS REZGÉSVÉDELEM

Monoszlón a jelentősebb zajterheléssel járó tevékenységek közül gyakorlatilag egyik tevékenység sincs jelen. A zaj- és rezgésterhelés nagy részét egyértelműen az ipari jellegű termelés és a közlekedés okozza. A közúti forgalom zajterhelése Monoszló belterületén az előbb említett nyári időszak kivételével elhanyagolható a kis forgalom következtében, üzemi szintű gazdasági termelő tevékenység pedig nem folyik. A mezőgazdasági műveléssel járó időnkénti gépzajok, pedig a falusias környezet természetes velejárói. Tekintettel arra, hogy Monoszló nagyobb részén a házak előkert nélkül az utcafrontra épültek ezért itt – a csekély forgalom ellenére is – fokozottabban kell ügyelni a zaj és rezgés terhelés kialakulásának megelőzésére. Ezért például szükséges az esetleges új építkezések következtében növekvő teherforgalom sebesség és zajkorlátozása.

A környezeti zaj és rezgés terhelésre vonatkozó előírásokat az új fejlesztési területek kialakításánál figyelembe kell venni, a létesítményeket úgy kell elhelyezni, hogy a védendő területen a zaj és rezgésvédelmi követelmények teljesüljenek.

A zaj és rezgésvédelemmel a 27/2008 (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet, valamint a 284/2007 (X.29.) Kormányrendelet foglalkozik.

MONOSZLÓ TÁJHASZNÁLAT VÁLTOZÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSE

A tájhasználat alakulásáról a korabeli térképek adnak hiteles képet.

Az Első katonai felmérés (1763-1787) térképén a falu belterülete két részből tevődött össze. A déli részen a Nagykő északi lejtőjén 12, a patakon, hídon túl a Templom környezetében 15 épület látható. A két településrészt elválasztó, feltehetőleg a Kávás-kútból induló séd mentét, hasonlóan a Heves-forrásból induló patak mentéhez gyepek területként tartalmazza a térkép. A Tói-hegy tetején kék színnel szerepel a Hegyi-tó, erdővel, bozóttal körülvéve.

Erdővel borított a Hangyás-tető és a Horogi-hegyoldala is. A határ nagy részét ekkor szántó műveléssel hasznosították, szőlőt csak a Hegyestű oldalában ábrázolt a térkép, de még az északi oldalán is, azaz körbe művelték a szőlőt.

Az úthálózat is sokat elmond az akkori életről, például dél, azaz a Balaton, Zánka felé nem vezetett út, azt csak a Hegyestűi szőlőig jelzi a térkép. Ugyanakkor a Balatonhenye, Köveskál, Balatoncsicsó és Szentantalfa felé vezető utak kiemelt vastagságú vonallal szerepelnek a térképen. A Horogi völgyben a séd mellett egy vízimalmot is jelez e térkép.

A Második katonai felmérés (1806-1869) erre a vidékre a XIX. század első felében készült. Jelnetős különbség az előző térképhez az, hogy a falu felett a Tói-hegy lejtőjén, a temető mellett és felett szőlőket, préházakat jelöl a térkép. E terület Új-hegy elnevezése is az új szőlőtelepítésekből fakadhatott. Ugyancsak szőlők vannak ekkor már a Csádé dűlőben, valamint a kőhegyi és az újimai részen is.

A Hegyestű északi oldalán ekkor már nincs szőlő, de a déli oldalon az un. Mókus körút préházai már állnak. Az erdők kiterjedése nagyjából megegyezik az első katonai felméréssel.

Az úthálózat is változott, a Horogi völgyben már végig fut az út a Zánka-Köveskál között haladó országútig, de a szomszédos falvak felé vezető utakat jelző vonalak még mindig vastagabbak.

Az 1858-ban a tagosítás előtti időkből készült 1:2880 méretarányú kataszteri térkép telkenként, helyrajzi számmal, pontos határvonalakkal ábrázolja a falut. Az épületeket pirosas színnel emeli ki és feltünteti a telkek művelési ágait is. A térkép a szőlőhegyeken is éppoly részletes, így azok állapota is értékelhető. A XIX. század közepén Monoszlón már sokféle van szőlő. Az előbb említett Új-hegy felett a kajori részen, a Csádé területén és a Csádé-dűlő felett az Agyagos dűlőben, és változatlanul szőlőparcellák vannak a kőhegyi, az újimai részekben és a Hegyestű meredek történelmi szőlőterületén.

A II. világháború elején készített katonai térképen szerepel először hangsúlyosan a Horogi-séd völgyében futó út. A tájhasználatban jelentős változás nem látható, de igazából csak az erdők azonosíthatók be teljes biztonsággal.

A II. világháború után bekövetkezett szocialista időkről az 1976-os légifotó tájékoztat. A pangyéri Tsz pince – ma Liszkay borkúria – mellett ekkor jelentős szőlőültetvény volt, amelynek 70 %-a hagyományos bakművelés volt. A Henye felé forduló délnyugati domboldalon korszerű(?) nagyüzemi szőlőültetvények voltak. Jellemző volt a szőlő a csádéi dűlőben, a Hegyestűn és az Új-hegy alsó és középső részein. A Hegyestű magasabb, meredekebb részein azonban már ekkor elkezdődött a nyaralók építése és a szőlőművelés háttérbe szorulása.

A mai tájhasználatra jellemzően a szőlők a Pangyér dűlőben – 5-6 hektár -, a csádéi részen, az Új-hegyen és a Hegyestűn található. Ezen a hegyen az üdülés terjedése rejti magában a legnagyobb veszélyt. Több épületet kizárólag szálláskiadással hasznosítanak és több helyen már teljesen kivágták a szőlőt is. Az úszómedencék terjedése is érzékelhető ez pedig a történelmi hangulat mellett a nyílt karszterületen a felszín alatti vizeket is veszélyezteti.

Az általános mezőgazdasági övezetbe tartozó földeket nagyjából művelik és két új gyümölcsültetvény is található a határban.

MONOSZLÓ VÉDETT, TÁJI, TERMÉSZETI ÉRTÉKEI

Tájképvédelmi területek

A 2018. évi CXXXIX. törvény Monoszló teljes területét tájképvédelmi terület övezetbe sorolja. E törvénynek a Balatoni üdülőkörzetről szóló részében, és pontosabban az ahhoz tartozó térképi övezeti lapon – 11/1 –es melléklet -Monoszló területéből tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területbe sorolja a falut közvetlen körbevevő területrészeket, így az Új-hegy, a Csádé területét, valamint a Kapui völgy és a Boncsos-dűlő területét. Nyugat felől a Pangyér dűlő és a körülötte lévő mezőgazdasági területek és a déli határrészen a Hegyestű szőlő és gyepterületei is ebbe a kiemelt tájképvédelmi övezetbe tartoznak, amely övezetre külön törvényi előírások vonatkoznak.

Nemzeti természetvédelmi oltalom alatt álló terület, érték

Említettük, hogy Monoszló település a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területébe tartozik és területét érinti a 316/1997.(IX.23.) KTM rendeletével kihirdetett országosan védett természeti terület. A rendelet szerint Monoszló teljes kül- és belterülete a Nemzeti Park területébe tartozik, sőt a Hegyestű geológiai bemutató területe – 086/1-2 hrsz. – a Nemzeti Park fokozottan védett területeibe került besorolásra.

A Nemzeti Park alapvető célja a történetileg kialakult tájhasználat, tájjelleg megőrzése, a természeti értékek, élőhelyek, erdők, egyéb természeti elemek megvédése.

A védetté nyilvánítási rendelet mellett alapvető fontosságú a természet védelméről szóló törvény figyelembe vétele – 1996. évi LIII. tv. – mert részletesen e törvény rendelkezik a természeti értékek és tulajdonképp a természeti területek védelméről. E törvény alapján ex-lege védettek Monoszlón az előző fejezetben felsorolt források és kiemelt figyelmet kell fordítani a tájkép, a természetes életközösségek és élőhelyek megóvására.

Természeti terület az erdő, a gyeper, a nádas, a mocsár. Erdő és gyeper számos helyen fordul elő, mocsaras területet három helyen szabályoz a terv természetközeli területként – az OTÉK szerint a mocsár, nádas, sziklás terület minősül természetközeli területnek -. Az egykori Hegyi-tó, a Heves-forrás és a Névtelen forrás környezetét sorolja a terv természetközeli terület övezetébe.

Monoszlón -ahogy a megalapozó vizsgálatban is részletesen ismertettük – kifejezetten fontos a fedetlen (nyílt) karsztos kőzet védelme. Épp ezért, a vizsgálatban felsoroltuk a 8002-2005(MK 138) KvVM tájékoztatóban közzétett, a nyílt karszt területbe tartozó telkeket, azzal a megjegyzéssel, hogy a jegyzék kiegészítendő a 0200/3 hrsz-ú erdőterülettel, amely a Tói-hegy plató jellegű erdőterületének az egyik fele és éppoly jellemzőkkel bír, mint a plató másik fele, amely szerepel a jegyzékben. A terven ábrázoljuk a nyílt karsztterületet.

Országos Ökológiai Hálózat övezetei

Monoszlón a NP Igazgatóság tájékoztatása, adatközlése szerint magterület és pufferterület található. A tavaly decemberben elfogadott 2018. évi CXXXIX tv. ökológiai hálózatról szóló 3/1 –es térképi mellékletén azonban a falu belterületétől nyugat felé eső területen az un. Zsabai rét, a Heves-forrás környezete /031/1-2, 033, 035, 036 hrsz-ú telkek/ ökológiai folyosóként került szabályozásra. A tervezésnél a törvényi mellékletet vettük figyelembe, és a szabályozásnál illetve a HÉSZ megalkotásánál az ökológiai hálózatra vonatkozó előírásokat is betartottuk.

Egyedi tájértékek

A természetvédelméről szóló törvény 6. §-a szabályozza az egyedi tájértékekre vonatkozó feladatokat. A NP Igazgatóság által elkészített egyedi tájérték listát a tervezésnél figyelembe vettük, az egyedi tájértékeket a vizsgálati tervlapon jelöltük, ám válaszra váró kérdés, hogy a településképvédelmi rendelet és a HÉSZ közül melyik illetékes az egyedi tájértékek rögzítésére. A településtervezésre vonatkozó jogszabályok az egyedi tájértékek sokféleségét nem „díjazzák”. Egy részük természeti érték, egy részük védett épület. A helyi védett illetve a helyi védelemre javasolt épületek azok mindenképp a településképvédelmi rendeletbe tartoznak és több főépítész következetesen kihúzza azokat HÉSZ-ből, a szabályozási tervből.

Ez a kérdés azért is lényeges, mert a Nemzeti Parki egyedi tájérték listában lakóépület, templom, pince, prэшáz, forrás egyaránt előfordul és ezek között van műemlék, van helyi védettségre javasolt épület és vannak ex-lege védett források is, tehát teljes a kavarodás.

Íme a részletes - értékelés és magyarázat nélküli - Egyedi tájérték lista:

Megnevezés	Helyrajzi szám
1. Pap-lak és gazdasági épület	190
2. Református templom	191/2
3. Lakóépület Templom u. 20	202/2
4. Idős somfa Templom kert	191/1
5. Ó-temető	018
6. Egyházi pince Új-hegy	403
7. Orbán pince Új-hegy	0200/2
8. Hegy-tó Felső-erdő	0200/7
9. Károly pince Csádé-dűlő	1025
10. Házi berkenye Kő-hegy	0164
11. Kávás –kút	0167
12. Kis-kút Boncsos-kiskút	0144/9
13. Lakóház Hegyi u. 30.	139
14. Szombathelyi pince Csádé	1026
15. Márkus pince Csádé-dűlő	1027
16. Térképház	218
17. Nagykő kilátópont Szél-domb	34
18. Molnárház Malom	10/1
19. Lakóház Templom u.2	183
20. Erdei iskola Turistaház Templom u.8	189
21. Lakóház templom u. 21.	204
22. Délő legelő Fás legelő	0131/2

3.4.2. A KÖRNYEZETI ÁLLAPOT EGYÉB JELLEMZŐINEK LEÍRÁSA

LEVEGŐTISZTASÁG VÉDELEM

A település levegőminőségi helyzetét a környezeti levegőbe kerülő szennyezőanyagok mennyisége minősége, a légkörben zajló folyamatok, a meteorológiai és domborzati viszonyok befolyásolják.

Légszennyező anyagok az alábbi tevékenységi körökből kerülnek a környezeti levegőbe, amelyek pontszerű és diffúz légszennyező források:

- Ipari, Mezőgazdasági, Szolgáltató tevékenységből
- Közlekedés, Szállítás
- Intézményi és lakossági

A környezeti vizsgálat során a légszennyező anyagok kibocsátása és a levegőminőség értékelésekor az alábbi jogszabályokban foglaltakat vettük figyelembe.

- 306/2010.(XII.23.) Kormányrendelet a levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról
- 4/2011.(I.14.) VM rendelet a levegőterheltségi határértékeiről
- 4/2002.(X.7.) KvVM rendelet a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről. Monoszló a 10 számú légszennyezettségi zónába tartozik.

Ipari, Mezőgazdasági és Szolgáltató tevékenységekből származó légszennyező anyag kibocsátás

A jogszabályi követelmények és szempontok alapján vizsgálva a község környezeti levegőjének állapotát, megállapítható, hogy a községben folytatott tevékenységek szolgáltató jellegűek, üzemelésük során káros légszennyező anyag kibocsátásával nem kell számolni. A településen és tágabb környezetében sem található olyan létesítmény, amely a település levegőjének minőségét befolyásolná.

A telephelyek között bejelentésre kötelezett légszennyező pont és diffúz forrás nem üzemel.

Közlekedés légszennyező anyag kibocsátása

A település forgalma igen csekély mértékben befolyásolja a település levegő minőségét.

Lakossági fűtésből származó légszennyező anyag kibocsátás

A községben a lakások, üdülők nagyobb része vezetékcsatlakozással gázzal ellátott. Emellett a községben a lakossági fűtés szénvel és fával is történik. A fűtés során szén-monoxid, nitrogén oxidok, kén-dioxid, és szilárd (korom) légszennyező anyag kibocsátásával kell számolni. Figyelembe véve a tüzelőanyagok fajlagos kibocsátási értékeit, az új épületek a gázellátó hálózatra történő csatlakozást is szorgalmazni kell. Azt azonban meg kell jegyezni, hogy a falu téli népessége jelentősen kisebb a nyárinál és a házak nagyobb részében csak temperáló fűtés folyik.

Egyéb tevékenységekből származó légszennyező anyag kibocsátás

Kerti és avar hulladékok nyílt téri égetésével is kerülhetnek légszennyező anyagok a légtérbe. A jogszabály a nyílt téri égetést tiltja, ezért a hulladékok égetésével szemben a komposztálást kell előtérbe helyezni és önkormányzati rendeletben szabályozni.

Állattartásból származó légszennyező hatásokkal (bűzhatás) is kell számolni, amennyiben az állattartás, trágyakezelés nem megfelelő, de egyre kevesebb az állat, ezért ez egészen ritka, egyedi, szűkkörű probléma. Helyi rendeletben történő szabályozással és ezek betartásával kiküszöbölhető a bűzhatás.

A szennyvízáttemelő közelében a nagy melegben előfordulhat bűzhatás. A szagmentesítés feltétlenül megoldandó.

VÍZELLÁTÁS

Az ivóvíz ellátás Monoszlón a falu mellett fúrt kútból történik. Az üzemeltetést a Bakonykarszt Víz és Csatornamű Zrt. végzi.

Az ivóvízbázis körül hidrológiai védőövezetek kerültek kijelölésre, amelyeket a szabályozásnál figyelembe vettünk és a tervlap azokat tartalmazza. A vízbázis védőterületén lévő ingatlanok használatára vonatkozó korlátozásokat a 123/1997 (VII.18.) Kormányrendelet tartalmazza.

A belterületen a vezetékes ivóvízellátás teljes körű. A volt zártkerti területeken külön magán/?/ vezetékes vízellátó rendszer működik. Lásd részletesen Megalapozó Vizsgálat.

SZENNYVÍZKEZELÉS

Monoszló település szennyvize a Köveskállal és Balatonhenyével közösen kiépített szennyvízelvezető rendszeren keresztül kerül elvezetésre. A szennyvíz a Köveskállán megépült tisztítóműbe kerül, a tisztított szennyvíz befogadója a Burnót patak. A községben a mélyebben fekvő településrészekről átemelő segítségével, a magasabban lévő területekről pedig gravitációs úton kerül a szennyvíz a csatornahálózatba. A településen keletkező szennyvizek kommunális jellegűek, ipari szennyvíz nem keletkezik.

Az ingatlanok nagy része a csatornahálózatra csatlakozott. A rákötések folyamatosan történnek. A belterületen a kiépített csatornahálózat megfelelő a keletkezett szennyvizek elvezetésére. A vezetékes vízzel ellátott külterületi részeken a szennyvízkezelés megoldatlan (!) lásd pl.: Hegyestű jelentős része, ami a karsztos jellegű területek következtében jelentős szennyező forrás.

FELSZÍN ALATTI ÉS FELSZÍNI VIZEK MINŐSÉGE

A karsztos területen fekvő felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról szóló 27/2004. (V11.25.) KvVM rendelet alapján Monoszló fokozottan érzékeny település a felszín alatti vizek állapota szempontjából, és kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő község. A településen a felszín alatti vizek állapotát befolyásoló tevékenységet a nem csatornázott szőlőhegyi részek talaj és talajvíz szennyezésén kívül nem folytatnak. A tevékenységek engedélyezése során a felszíni vizek védelméről szóló rendeletben foglaltakat figyelembe kell venni.

A felszíni vizek állapota szempontjából Monoszló község az érzékeny felszíni vizek vízgyűjtő területén, a Balaton vízgyűjtőjéhez tartozik, a települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtő területük kijelöléséről szóló 240/2000. (XII.23.) Kormányrendelet alapján.

A kijelölt érzékeny felszíni vizek vízgyűjtő területén a települési szennyvizek elvezetésével és tisztításával kapcsolatos követelményeket és határértékeket külön jogszabályok határozzák meg.

A szennyvíz a település belterületéről, ahogy említettük a köveskáli tisztítótelepre, majd a tisztított szennyvíz a Burnót patakba kerül.

A vizek mezőgazdasági eredetű nitrát szennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II.7.) Kormányrendelet szerint a község a nitrát szennyezés szempontjából érzékeny területbe sorolt. A községben működő állattartó tevékenységet folytató lovas udvaroknál, az állatbemutató területén és a mezőgazdasági tevékenységeknél figyelembe kell venni a fenti jogszabályban foglaltakat.

A csapadékvíz elvezetése nyitott árokrendszeren keresztül történik, amely a Horogi-sédbe torkollik.

HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

A község hulladékgazdálkodási helyzetének bemutatása során a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII törvényben foglaltak alapján végeztük.

Veszélyes hulladékok

A veszélyes hulladékok elsősorban a gépek tárolását végző telkeken keletkezhetnek.

Keletkezett mennyiségük, a végzett gondozás, szolgáltatás mennyiségének függvényében változik, ártalmatlanításukról a jogszabályi előírásoknak megfelelően kell gondoskodni.

A lakosságnál keletkező veszélyes hulladékok (gyógyszer, göngyöleg, elem) a kommunális hulladékkal együtt kerülnek a hulladéklerakóra.

A veszélyes hulladékokra a 98/2001. (VI.2.) Kormányrendelet előírásai vonatkoznak, a hulladékok gyűjtésére, ártalmatlanítására a rendelet előírásait figyelembe kell venni.

Kommunális hulladékok

A települési folyékony hulladék a szennyvíz elvezető hálózaton keresztül a köveskáli tisztítóműbe, valamint kicsiny része szippantott formában a regionális szennyvíz tisztítóba kerül.

A települési szilárd hulladékok gyűjtését és elszállítását a balatonfüredi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. végzi. A gyűjtődények a lakosság tulajdonában vannak.

A vegyesen gyűjtött hulladékok szállítása nyáron heti két alkalommal, téli időszakban pedig heti egy alkalommal történik. Évi egy alkalommal a településen a lomtalanítási akció keretében a lom hulladék is elszállításra kerül. Évi két alkalommal, tavasszal és ősszel, a kerti és zöld hulladékok gyűjtését is megszervezi a szolgáltató, amely igény szerint biztosítja a szelektív hulladék gyűjtését is.

Egyéb hulladékok

Építési és bontási hulladékok

Az építési és bontási tevékenységből keletkező hulladékok elhelyezése a balatonfüredi, illetve a veszprémi hulladéklerakón történik, a településen törmeléklerakó nem üzemel.

ZAJ-ÉS REZGÉSVÉDELEM

A község belterülete zajvédelmi szempontból a 2000. évi CXII. törvény és a 27/2009 (XII.3.) KvVM-EÜM rendeletek alapján 1. sorszámú területi besorolásba tartozik, „Üdülőterület, gyógyhely, egészségügyi terület, védett természeti terület kijelölt része”. Így a zajterhelési határértékek az alábbiak:

Üzemi létesítmények:

$L_{TH} =$	nappal:	45 dBA
	éjjel:	35 dBA

Építőipari tevékenységekből származó zajterhelés:

- ha az építési munka időtartama 1 hónap, vagy kevesebb:

$L_{TH} =$	nappal:	60 dBA
	éjjel:	45 dBA

- ha az építési munka időtartama 1 hónap felett 1 évig:

$L_{TH} =$	nappal:	55 dBA
	éjjel:	40 dBA

- ha az építési munka időtartama 1 évnél több:

$L_{TH} =$	nappal:	50 dBA
	éjjel:	35 dBA

Közlekedési tevékenységekből származó zajterhelés:

- üdülő, fa, kőépületek és közintézmények közötti forgalomtól elzárt területeken; pihenésre kijelölt területeken:

$L_{TH} =$	nappal:	45 dBA
	éjjel:	35 dBA

- kiszolgáló út; átmenő forgalom nélküli út mentén:

$L_{TH} =$	nappal:	50 dBA
	éjjel:	40 dBA

- gyűjtőút, összekötőút, bekötőút, egyéb közút mentén:

$L_{TH} =$	nappal:	55 dBA
	éjjel:	45 dBA

- autópálya, autóút, I. rendű főút, II. rendű főút, autóbusz pályaudvar mentén:

$L_{TH} =$	nappal:	60 dBA
	éjjel:	50 dBA

A település területein kialakuló zajterhelés az alábbi zajforrások kibocsátásaiból tevődik össze:

- ipari-mezőgazdasági-szolgáltató tevékenységek,/ Monoszlón gyakorlatilag elhanyagolható, de ügyelni kell a gépek állapotára/
- szórakozóhely /alkalmi előfordulás/,
- közlekedés,
- egyéb (építési, bontási, lakossági tevékenység).

A létesítményekről, tevékenységekről műszeres zajmérési eredmény nem áll rendelkezésre, bejelentés, panasz a lakosság részéről nem volt.

A község területén működő bolt tevékenységével kapcsolatban zajvédelmi szempontból kifogás, panasz nem érkezett a Hivatalhoz.

A közúti közlekedésből származó zajterhelésre vonatkozó mért adat nem áll rendelkezésre, de a terhelés elhanyagolható.

3.4.3. A FENNÁLLÓ KÖRNYEZETI KONFLIKTUSOK, PROBLÉMÁK LEÍRÁSA ÉS MINDEZEK VÁRHATÓ HATÁSA HA A TERV NEM VALÓSUL MEG.

Monoszlón kiemelendő, tájhasználati, környezeti konfliktus a mezőgazdaságilag, kertészetileg hasznosítható területek műveltségének csökkenése, a kiváló termőhelyek alulhasznosításának kérdése. A szőlőkataszterbe tartozó területek mintegy negyven százaléka műveletlen. A határ több pontján található felhagyott, bokrosodó egykori szőlő és gyümölcs parcellák. Ugyanez vonatkozik a gyeper és szántó területekre is, ezeknek a művelése is visszaesőben van.

Jelentős tájhasználati probléma az erdőterületek növekedése. A területek felhagyása következtében az elmúlt két évtizedben több mint 50 hektár új erdő „keletkezett” ami bizonyos szempontból pl. klímaváltozás, nevezhető kedvezőnek is, azonban egy Nemzeti Parkba tartozó, szőlőkultúrájáról híres településen ez a folyamat a hagyományos tájjelleg teljes átalakulásához vezet és pontosan ellentétes a Nemzeti Park létesítésekor meghirdetett célokkal! Monoszló közigazgatási területének ma már több mint fele erdő!

Jelentős és komoly gond a panziók terjedése a szőlőhegyekben, elsősorban a Hegyestűn. Különösen bántó, hogy a nyílt karszt területen a szennyvíz bármiféle kezelése nélkül szennyezik a talajt, a környezetet, tekintettel arra, hogy a Hegyestű egy részén magán vezetékes vízhálózat van. Csatorna nélkül ezért sem támogatja a terv a szőlőhegyeken kereskedelmi szállásférőhelyek létesítését. Különösen gond ugyanakkor nemcsak benn a falu belterületén, hanem kint a Hegyestű szőlőterületein is az úszó-, fürdő medencék rohamos terjedése, amelyet külterületen mindenképp akadályozni kell a nyílt karsztterületek, a mélyben lévő karsztvíz védelme érdekében.

A volt szőlőhegyi területeken a művelés visszaesése alapvetően társadalmi, gazdasági probléma, de az is ez utóbbiak közé tartozik, hogy időnként oly mértékű a vadkár, hogy ez is egy döntő szempont a művelés abbahagyásában.

Mindenképp megemlítendő a panorámás területek ingatlanárának meredek emelkedése, amely végső soron kiszorítja a területéről a mezőgazdálkodást és a szőlőtermesztést. Ez ellen az alapvető gazdasági folyamat ellen a településrendezési terv és tervező csak a szabályozás szigorításával tud valamit tenni, de a szabályt megszegőkkel szembeni elnéző hatósági magatartás ellen nincsenek eszközei /pl. művelési kötelezettség elmulasztásának számonkérése, büntetése, úszómedencék felszámolása, tájidegen többszintes épületek elbontatása, átalakíttatása, stb. stb./

Monoszlón sajátos gond, hogy a Nemzeti Park Geológiai Bemutató Központja – amely az egyik legjobban működő természetvédelmi bemutatóhely -, a település egyetlen fokozottan védett területén található. A látogatók fogadása, kiszolgálása, az értékek bemutatása mindenképp építési, fejlesztési igénnyel, infrastruktúra ellátással jár. A településrendezési szabályok szerint ezen funkcióknak megfelelő övezetet kell a településrendezési tervben szabályozni – különleges beépítésre nem szánt terület övezetet –, amely nem biztos, hogy összhangban van az épp a természetvédelem által megfogalmazott, a fokozottan védett területekre vonatkozó szabályokkal.

Gondnak nevezhető a nagyobb kerttel rendelkező lakóházak hátsó kertrészének felhagyott, több helyen bozótos állapota. A Nagykő északi meredek oldalára felfutó telkek így kialakult erdős jellegét azonban már meg kell tartani.

Amennyiben a terv nem valósul meg, a jelzett folyamatok ellenállás nélkül alakítják át kedvezőtlen irányban a tájat, a szőlőhegyeket, és a tájjelleg még inkább elvész.

3.5. A TERV MEGVALÓSULÁSÁVAL KÖZVETLENÜL VAGY KÖZVETVE KÖRNYEZETI HATÁST KIVÁLTÓ TÉNYEZŐK FELTÁRÁSA

A természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelést előidézhető tényezők:

- mezőgazdasági területek művelésből történő kivonása,
/ez több fejlesztésnél főleg a volt zárkerti területeken bekövetkezett. Épp az előbb említettük, hogy ezeken a területeken fokozatosan visszafejlődik a mezőgazdasági termelés, ezért itt inkább a környezet egyéb elemeire való hatás vizsgálendő. Remélhető, hogy az új törvény és a helyi szabályozási előírások a feltételezett káros hatásokat megakadályozzák. A törvények, szabályok betartatása nem a tervező, hanem a hatóságok feladata./
- a fejlesztések, az erősödő gazdaság, a fejlődő turizmus, a növekvő lakónépesség következtében növekvő vízfelhasználás, szennyvízkezelés, gépjármű forgalom növekedés.
A fentiek hatásaival számol a terv ezért csak mértéktartó nagyságú fejlesztési terület szerepel a tervben.

A természeti erőforrásokat erősítő, kedvezőbb környezeti hatást előidéző tényezők:

- a külterületek, a mezőgazdasági területek beépíthetőségének szakszerű, a műveléshez, alaprendeltetéshez kötött szabályozása
- az erdőterületek növelése
- tudatosabb településirányítás, értékeket felismerő tulajdonosok.

3.6. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA ESETÉN VÁRHATÓ HATÁSOK, KÖRNYEZETI KÖVETKEZMÉNYEK ELŐREJELZÉSE

3.6.1. VÁLTOZTATÁSOK és AZOK ÉRTÉKELÉSE

Az új településrendezési terv 61 darab változtatást tartalmaz, amelyeket a hiteles földhivatali nyilvántartáshoz képest állapítottunk meg /Monoszló Önkormányzat Képviselő Testülete a településszerkezeti tervét visszavonta és ezért kellett a változásokat a földhivatali adatokhoz képest megállapítani/.

A Változtatásokat külön térkép és a Biológiai Aktivitás Számítási táblázat tartalmazza jól azonosíthatóan. A 61 változás egy olyan kis település esetében, mint Monoszló soknak tűnik, ám a változások zöme kis területet érint és nagyobb része mezőgazdasági területből erdőbe történő átsorolás. 27 változás tartalma a mezőgazdasági területből erdőterületbe történő átsorolás, többségében a kialakult állapotnak való megfelelés érdekében. További nyolc változtatás az erdőként nyilvántartott terület visszasorolása mezőgazdasági területebe. Ez a nyolc változtatás természetesen a törvények figyelembe vételével történt és az Országos Erdőállomány Adattárba tartozó erdőparcellát nem soroltunk mezőgazdasági területbe. Így is jellemző, hogy 54,61 ha egykori mezőgazdasági területet javasol a terv erdőként szabályozni és mindössze 2,44 ha erdőt sorol vissza mezőgazdasági területbe. Ez a nagymértékű erdősődés, ahogy több helyen kifejtettük, a védett tájjelleg átalakulását eredményezheti.

A fennmaradt 26 változtatás közül 7 a kertés mezőgazdasági területből általános mezőgazdasági területbe illetve általános mezőgazdasági területből kertés mezőgazdasági területbe történő átsorolás. Az egyenleg itt is kedvezőbb, mert a nagyobb beépítési lehetőségű kertés területből 5,67 ha kerül át az általánosba, míg az általánosból kertésbe csak 0,84 ha. Ezek a módosítások és értékek a törvényben illetve a rendeletben meghatározott 5 %-os eltérésen belül vannak, a térképi övezeti szabályozással is összhangban állnak és semlegesnek nevezhetőek.

A természet és a környezet védelme szempontjából három további változtatás is mindenképp kedvező hatású amikor is mezőgazdasági területből természetközeli terület övezet illetve zöldterület övezet kerül kialakításra.

Az állattartó major és a hozzátartozó legelő területen a különleges beépítésre nem szánt terület övezetébe sorolt állatbemutató kialakítása valószínűleg intenzívebb használatot és nagyobb terhelést fog jelenteni, de természetesen ez attól függ, hogy az állatbemutatót milyen módon alakítják ki. A szabályozás egy visszafogottabb bemutatóhely kialakítását tartalmazza.

A Nemzeti Parki, Hegyestűn lévő Geológiai Bemutató Központ területe a földhivatali térképen még bányaterület így mindkét övezet különleges beépítésre nem szánt terület övezetébe tartozik, de kétségtelen, hogy a bemutatóközpont jobb, mint egy működő bánya. Itt mindössze az a gond, hogy amint említettük a terület, - a 086/1-2 hrsz - fokozottan védett terület.

A belterületen a sportgyep zöldterületként való szabályozása is mindenképp kedvező változás és az is, amikor lakóterületből javasol a terv általános mezőgazdasági területbe, illetve zöldterületbe sorolást, még ha kicsiny területeken is.

A táblázatban és térképen is bemutatott 61 változás közül öt minősíthető elméletileg kedvezőtlennek, amikor is mezőgazdasági területekből falusias lakóterületbe való átsorolást tartalmaz a terv. Ezen lakóterületek nagy része a hatályos tervben szerepelt és a 2018. évi CXXXIX. törvény is települési területként tartalmazza. Mindössze 1,92 ha az a terület amely a törvényben nem települési térség, de e területek lakóterületté való minősítését semmi nem tiltja, ugyanakkor egy egészen egyedi, rendkívül szép, békés természeti környezetben teremt lehetőséget emberek számára, hogy valóban nyugodtan élhessék le az életüket...

A változtatások több mint 90 %-a a valós, mai tájhasználathoz történő igazodást szolgálja, lehetőséget teremtve a tényleges állapotok szerinti tervezéshez.

A lakóterületi beépítés és az állatbemutató megvalósulása a jelenleginél nagyobb forgalmat és ezáltal nagyobb környezetterhelést fog jelenteni, de ezt ellensúlyozhatja a magasabb erdősültség, és a tervezett kialakítandó zöldfelületek. Az állatbemutató területét is különleges beépítésre nem szánt területként szabályozza a terv. Összességében biztos, hogy nőni fog a terhelés, de több ember számára teremtődik meg egészséges környezetben való élet lehetősége.

3.6.2. A JÓL AZONOSÍTHATÓ KÖRNYEZETI IGÉNYBEVÉTELEK VAGY TERHELÉSEK

FÖLD

A terv a hatályos településrendezési tervhez képest nem növeli a beépítésre szánt területeket, a különleges beépítésre nem szánt területeknél, illetve a még be nem épült lakótelkeknél azonban valószínűsíthető, fejlesztés, építés. A beépítésre kerülő területekről a humuszos termőréteget a tényleges vastagságának megfelelően össze kell gyűjteni, meg kell menteni, a majdani felhasználásig deponálni kell és meg kell védeni a szél kártételétől. A kivitelezési munkák a környező termőterületek

hasznosíthatóságát nem zavarhatják és semmilyen módon nem lehetnek a környező termőterületekre káros hatással.

LEVEGŐ

A levegőminőséget befolyásoló jeletős diffúz légszennyező forrás a közúti közlekedés, illetve a belőle származó gáz és porszennyezés. A meglévő és tervezett erdősítések, útfásítások, az előírt telken belüli magas zöldfelületi arány javítják a levegő minőségét, a lakótelkeken belül kötelezően megtartandó, kialakítandó zöldfelületek is jótékonyan befolyásolják a mikrokörnyezet állapotát, a levegőminőséget.

ÉLŐVILÁG

A terv a viszonylag jelentős mértékű erdősítéssel, az utak menti fásítással, az adottságoknak megfelelő tájhasználatra ösztönző szabályozással, a mozaikos tájszerkezet továbbfejlesztésével, a természeti területek, az ökológiai hálózatba, Nemzeti Parkba tartozó területek védelmével, a környezetkimélő mezőgazdasági termelésre történő ösztönzéssel a jelenleginél kedvezőbb helyzetet teremt az élővilág számára. Természetesen csak akkor, ha betartják az előírásokat és valaki ellenőrzi és számonkéri pl. a lakótelkeken belüli zöldfelületek előírások szerinti meglétét.

ÉPÍTETT KÖRNYEZET

Az elkészült településrendezési eszközök Monoszló tudatos fejlesztése mellett a településszerkezet és az egyes épített elemeinek védelmét is szolgálják, a település egyedi szerkezetéhez igazodva – lásd pl.: javasolt elkerülő utak.

A terv részét képező örökségvédelmi hatástanulmány foglalkozik részletesen a régészeti lelőhelyekkel, az épített értékeket pedig az arculati kézikönyv és a településkép védelmi terv, ill. rendelet tartalmazza.

3.6.3. A KÖRNYEZETI ELEMELK RENDSZERÉIRE, FOLYAMATAIRA, SZERKEZETÉRE KÜLÖNÖSEN A TÁJRA, TELEPÜLÉSRE, KLÍMÁRA, TERMÉSZETI RENDSZERRE, A BIODIVERZITÁSRA GYAKOROLT HATÁS

Monoszló külterületét a 2018. évi CXXXIX. törvény teljes egészében tájképvédelmi övezetbe sorolta. A törvénynek a Balaton kiemelt üdülőkörzetre vonatkozó szabályozása pedig ezentúl, további tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területeket jelölt ki. A településrendezési terv ennek megfelelően mind az egész országra, mind a külön meghatározott tájképvédelmi területekre vonatkozó szabályokat figyelembe vette a külterületi szabályozás készítésekor. Ezek az előírások védik a táj jellegét, a táj szerkezetét, a meglévő természeti rendszereket.

A külterület szabályozás során a tájképvédelem érdekében is hangsúlyoztuk az adottságokhoz igazodó tájhasználat és a tájjelleg erősítésének fontosságát, bár a többször említett folyamatok az ellenkező irányba mutatnak.

Monoszló területének a BfNP, a NÖH-ba sorolása nagymértékben elősegíti a természeti rendszerek megőrzését, a mozaikos tájszerkezet, tájhasználat fennmaradását. Ennek megfelelően a terv a tájra, az ökológiai rendszerekre, a biodiverzitás megőrzésére kedvezően hat.

Az erdőterületek megőrzése, növelése illetve az ültetvény jellegű kertészeti termelésre – szőlő, gyümölcs- való ösztönzés pedig a klímaváltozás elleni védekezés szempontjából is rendkívül fontos, mert ezek vízviszatartó és hőmérséklet szabályozó szerepe csökkenteni tudja mikrokörnyezetben a globális klímaváltozás káros hatásait.

3.6.4. AZ ÉRINTETT EMBEREK EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTÁBAN, VALAMINT TÁRSADALMI, GAZDASÁGI HELYZETÉBEN VÁRHATÓAN FELLÉPŐ VÁLTOZÁSOK

A településrendezési terv az eddigben részletesen bemutatott javaslatai a változtatásokkal együtt, az erdőterületek megőrzése, növelése, a borturizmus fejlesztése, a beépítésre szánt területek szinten tartása, a megújuló energiaforrás hasznosítása, az adottságoknak megfelelő tájhasználat, stb. kedvező változásokat eredményezhet a lakosság életében, a környezet minőségében.

A javuló környezetminőség feltehetően javítja az emberek egészségi állapotát, ám nehezen bizonyítható, hogy az egészségi állapot milyen mértékben függ a településrendezési tervtől. Az bizonyos, hogy a terv javaslatainak nagy része azt célozza, hogy jobb legyen az életminőség, amely áttételesen kedvezőbb üdülési és gazdasági lehetőségeket is teremhet.

3.6.5. A KÖZVETETT MÓDON HATÁST KIVÁLTÓ TÉNYEZŐK

Új környezeti konfliktusok, problémák megjelenése, meglévők jelentős mértékű felerősödése nem várható.

Az előzőekben bemutatott és értékelt nem jelentős hatású környezeti konfliktusokon kívül egyéb környezeti problémák megjelenése nem vetíthető előre és a tervben kidolgozott szabályozás eredményeként a meglévő problémák nagymértékű erősödése sem várható.

3.6.6. A HELYI ADOTTSÁGOKNAK MEGFELELŐ OPTIMÁLIS TÉRSZERKEZETTŐL, TERÜLETFELHASZNÁLÁSI MÓDTÓL VALÓ ELTÉRÉS

A településrendezési terv az adottságoknak megfelelő tájhasználatra ösztönző szabályozást tartalmaz.

A beépítésre szánt területeken csekély mértékű változtatás történt, a hagyományos településszerkezet megőrzésével. A meglévő belterület szélein, több helyen javasolt kismértékű lakóterület fejlesztés pontosan a meglévő térszerkezetet erősíti, a javasolt elkerülő utak pedig hasonlóan megkímélik a hagyományos szerkezetet a forgalom és az új beépítések szerkezetet és faluképet terhelő esetleges hatásaitól.

A kialakult területfelhasználástól való eltérés, - lásd a változtatási javaslatokat - egyrészt az adottságoknak megfelelő hasznosítás céljából, másrészt a lakó és üdülőterület minőségi környezetének javítása céljából, a ténylegesen kialakult tájhasználat - lásd erdőszedés - figyelembe vételével történt.

3.6.7. A TÁJ ELTARTÓ KÉPESSÉGÉHEZ ALKALMAZKODÓ, HELYI TÁRSADALMI-KULTURÁLIS GAZDÁLKODÁSI HAGYOMÁNYOK GYENGÍTÉSE

A terv biztosítja a meglévő mezőgazdasági területek, létesítmények megmaradását és ösztönöz a korábbi szőlészet-borászati hagyományok magasabb szintű újateremtésére, a lakóterület kihasználására, a lélekszám növelésére. A terv az optimális területhasználatot, az adottságoknak megfelelő fenntartható tájgazdálkodást kívánja segíteni, ezzel ellentétes javaslatot nem fogalmaz meg. Azt viszont meg kell említenünk, hogy a gazdálkodási hagyományok fennmaradása, újjá teremődése legkevésbé a településrendezési terv, hanem elsősorban a társadalmi és gazdasági feltételek függvénye.

3.6.8. A TERMÉSZETI ERŐFORRÁSOK MEGÚJULÁSÁNAK KORLÁTOZÁSA

A terv a természeti erőforrások megújítását és azok fenntartható használatát tartalmazza. A kialakult tájhasználatot figyelembe véve a természeti erőforrások megújítására ösztönöz.

3.6.9. A NEM HELYI ERŐFORRÁSOK JELENTŐS MÉRTÉKŰ HASZNÁLATA VAGY A HELYI TERMÉSZETI ERŐFORRÁSOK MÁS TERÜLETEN VALÓ HASZNOSÍTÁSA

Monoszló esetében ez a pont nehezen értelmezhető, mert egykori lakó, ma lakó és üdülőtelepülésről, nagy kiterjedésű erdőterületekkel és kevés jó minőségű mezőgazdasági területtel rendelkező településről van szó. A felhasználásra, fogyasztásra kerülő anyag-, energia, technológia mind máshonnan érkezik és a település erőforrása a természeti környezet, az üdülési feltételek és a kiváló szőlő termőhelyek, mezőgazdasági területek.

3.7. A KÖRNYEZETI KÖVETKEZMÉNYEK ALAPJÁN A TERV ÉRTÉKELÉSE

A korábban ismertetett környezeti következmények alapján megállapítható, hogy Monoszló módosított településrendezési tervében tervezett területhasználat, valamint a helyi építési szabályzat biztosítja a környezet értékeinek megtartását, a fenntartható gazdálkodás megvalósítását.

A terv megvalósítása esetén, miután a terv számos olyan elemet tartalmaz, amelyek minőségi változást jelentenek, a települési környezet minősége kifejezetten javulhat.

4. A TERV MAGVALÓSULÁSA KÖVETKEZTÉBEN VÁRHATÓAN FELLÉPŐ KÖRNYEZETRE KÁROS HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE, CSÖKKENTÉSÉRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, A TERVBEN SZEREPLŐ INTÉZKEDÉSEK KÖRNYEZETI HATÉKONYSÁGÁNAK ÉRTÉKELÉSE

A terv megvalósulása folyamatosan és hosszú évek, évtizedek alatt következik be. Ez idő alatt általában előfordulnak előre nem várt események, válságok, amelyek az egész folyamatot megváltoztatják, sőt módosíthatják, átírhatják mostani tervet is.

Mindenesetre reméljük, hogy a megindult gazdasági fejlődés nem törik meg és valóban megvalósul, az adottságoknak megfelelő fenntartható tájgazdálkodás, fejlődik a népesség, épülnek új lakóházak, tovább fejlődik a turizmus és megvalósulnak a környezet minőségét javító fejlesztések.

A terv megvalósulása esetén, mint azt korábban is kiemeltük nem számolunk semmiféle környezetre jelentős mértékű káros hatás kialakulásával, ezért e nem várt hatások elkerülésére, csökkentésére vonatkozó javaslatokat sem fogalmaztunk meg.

5. KÖZÉRTHETŐ ÖSSZEFOGLALÓ

5.1 A TERV CÉLJAINAK, TARTALMÁNAK ÖSSZEFOGLALÓ ISMERTETÉSE

ÁLTALÁNOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI, TELEPÜLÉSRENDEZÉSI CÉLOK:

A településfejlesztés és a településrendezés célja a lakosság életminőségének és település versenyképességének javítása érdekében a fenntartható fejlődést szolgáló településszerkezet és a jó minőségű környezet kialakítása, a közérdek érvényesítése az országos, a térségi, a települési és a jogos magánérdek összhangjának biztosításával.

A tervezés során többek között figyelembe kellett venni a népesség megélhetését biztosító gazdasági érdekeket, a környezet-, a természet- és a tájvédelem szempontjait, az üdülők és az állandó lakosok közötti együttműködés erősítését, a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodást, a tájhasználat, a tájszerkezet és a tájkép formálásának összehangolt érdekeit, különös tekintettel a víz, a levegő, a talaj, a klíma és az élővilág védelmére.

Monoszló terve az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény, a Magyarország és egyes kiemelt térségek területrendezési terveiről szóló 2018. évi. CXXXIX, törvény, a településrendezésre vonatkozó rendeletek szellemében, a településfejlesztési koncepció alapján, a környezet védelmére, az ország, a Balaton üdülőkörzetre fejlesztésére kidolgozott koncepciók, stratégiák figyelembe vételével készült.

A terv nem növeli a beépítésre szánt területeket, jelentősen növeli az erdőterületet, a szabályozással az adottságoknak megfelelő, mozaikos tájhasználat kialakítására törekszik a mezőgazdasági hasznosítású területeken, amely egyformán segíti a gazdálkodást és az élővilág védelmét.

A védett területeket a törvényeknek megfelelően szigorúan szabályozza és kiemelten érvényesíti a környezetvédelmi, táj- és természetvédelmi szempontokat.

A tervezők meggyőződése, hogy a terv megvalósulása kedvezőbb állapotokat eredményez.

Az új Településrendezési Tervben a meglévő településszerkezeti rendszeren belül nem történik jeletős változás. A településközpont jellege megmarad, itt csak rekonstrukciós fejlesztések lehetnek. A lakóterületi fejlesztések szétszórva, a jelenlegi belterület szélén jelennek meg a kedvezőbb településszerkezet kialakítása érdekében.

Iparterület kialakításával a terv nem számol. A szolgáltató, gazdasági jellegű tevékenységekre a lakó- és üdülőterületektől kissé távolabb javasolunk területet. Így az üdülő- és a lakóterületek mentesülnek a zavaró környezeti hatásoktól.

A településrendezési tervvel párhuzamosan a környezet védelmének szabályozására alkotott helyi rendeleteket felül kell vizsgálni és a rendezési tervvel összhangba kell hozni.

5.2 LEVEGŐTISZTASÁG-VÉDELMI CÉLKITÚZÉSEK

A jelenlegi helyzetet értékelve megállapítható, hogy a településen a levegő minőségét jelentősen befolyásoló légszennyező forrás nem működik.

Szabályozni szükséges helyi rendeletben a légszennyező anyagok kibocsátásával járó tevékenységeket különös tekintettel az avar és kerti hulladékok égetésére. Szorgalmazni kell a helyben történő komposztálást. A tüzelőanyagok felhasználása során előtérbe kell helyezni a földgáz használatát. Az állattartás és trágyakezelés szabályait meg kell határozni az esetlegesen jelentkező lakosságot zavaró bűzhatás miatt.

5.3 HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI CÉLKITÚZÉSEK

Aktualizálni szükséges a jogszabályi előírásoknak megfelelően:

- A helyi hulladékgazdálkodási tervet.
- Közterületek tisztán tartásáról és a települési szilárd hulladékokkal kapcsolatos közszolgáltatásra vonatkozó előírásokat.

Az építési és a bontási tevékenységek során szabályozni szükséges a keletkező hulladékok kezelésének és ártalmatlanításának követelményeit.

5.4 VÍZMINŐSÉGVÉDELMI CÉLKITŰZÉSEK

Az ivóvíz ellátás területén a belterületi ellátottság 100%-os, a külterületi ingatlanok vízellátása csak zárt szennyvízgyűjtő létesítése esetén lehetséges, melyet a jövőben is meg kell követelni. A Hegyestúti részen a volt zártkert jelentős részén a vezetékes vízzel való ellátás –magán szervezésben – megoldott, a szennyvízkezelés azonban nem.

A szennyvízcsatornára történő csatlakozást kötelező jelleggel szabályozni kell. Folyamatosan, összhangban az építésekkel törekedni kell a 100%-os csatornázottságra. Meg kell akadályozni, hogy a csapadékvíz-elvezető árkokba a hulladék, trágya, vegyszer bemosódjon.

A bel- és külterületi vízvezető árkok állapotát rendszeresen felül kell vizsgálni.

5.5 ZAJVÉDELMI CÉLKITŰZÉSEK

A községre a helyi zajvédelmi szabályozást el kell készíteni, a rendezvények zajterhelési határértékeit meg kell határozni. Egyedi esetekben a zajterhelési határérték túllépését is szabályozni szükséges.

Új tervezésű, vagy megváltozott területfelhasználású területeken a zajvédelmi előírásokat érvényre kell juttatni. A lakóövezetekben szabályozni kell az engedélyezhető tevékenységeket. Meglévő létesítményeknél szabályozni kell a zajkibocsátást.

5.6 ZÖLDTERÜLET-GAZDÁLKODÁS

Monoszló közterületi növényállományát meg kell őrizni és a kijelölt zöldterületeken szakszerűen fejleszteni kell a NP által kiadott telepítésre javasolt lista alapján.

A tervezett zöldterületeket meg kell valósítani.

5.7 A TERV ÖSSZEFÜGGÉSE MAGASABB SZINTŰ TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL

A tervezés során – amint erre többször utaltunk- figyelembe vettük a 2018. évi CXXXIX törvény és a 9/2019.(VI.14.) MvM rendelet szabályozási övezeteit, előírásait.

Összességében megállapítható, hogy Monoszló településrendezési tervének javaslatai megvalósulásuk esetén többek között a település környezetminőségének javulását eredményezik. Javul a lakókörnyezet környezeti állapota, a természeti környezet minősége és kiteljesedhet az adottságokhoz igazodó táj-, és területhasználat.